

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 338/ს
19/09/2022

338-21-4-202209191156

შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების და ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების საწვავი ღუმელის (ინსინერატორის) მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 204892170) მიერ სააგენტოში წარმოდგენილ იქნა ხობის მუნიციპალიტეტში, სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების და ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების საწვავი ღუმელის (ინსინერატორის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სააგენტომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ხობის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე განთავსება. გზმ-ის ანგარიში მომზადებულია საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „ჯეონეიჩარ კორპორაცია“ მიერ.

2009 წელს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახიფათო ნარჩენების დროებით განთავსებაზე გაიცა №85 (16.09.2009) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2021 წლის 11 იანვრის N 2-32 ბრძანებით, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

2022 წლის 10 თებერვალს შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოადგინა შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების და ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე

წარმოქმნილი ნარჩენების საწვავი ლუმელის (ინსინერატორის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტი, რაზეც, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, სკოპინგის პროცედურის შედეგად დადგინდა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N 2-259; 04/04/2022).

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით, სააგენტომ 2022 წლის 22 ივლისს, წერილობით (წერილი N 21/3779) მიმართა საქმიანობის განმახორციელებელს. აღნიშნული წერილის შესაბამისად, შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია (წერილი N3549; 26.07.2022), კერძოდ დაზუსტდა: სხვადასხვა სახეობის სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციის შესახებ, ინსინერაციის შედეგად მიღებული ნაცრის მართვის და დიზელის სამარაგო რეზერვუარის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია, ასევე სხვადასხვა ტექნიკური საკითხი.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“, ხობის მუნიციპალიტეტში, მის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე - ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის (საკ. კოდი: 45.15.21.065) ტერიტორიაზე გეგმავს ინსინერაციის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციას. ინსინერატორის განთავსების ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X-717778, Y-4682136. ყულევის საზღვაო ტერმინალის ტერიტორია მოქცეულია შავი ზღვის, მდ. ხობისწყალისა და მდ. ცივას შორის. ინსინერატორის განთავსების ტერიტორიის გარშემო ტერმინალის საწარმოო ზონაა, სადაც განლაგებულია სხვადასხვა საწარმოო ობიექტი. ინსინერატორის განთავსების წერტილიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი სამხრეთ-აღმოსავლეთით - 370 მეტრის დაშორებით მდებარეობს, ხოლო მდ. ცივამდე და დაცული ტერიტორიის (კოლხეთის ეროვნული პარკი) საზღვრამდე 180 მეტრითაა დაშორებული. ინსინერატორის სამხრეთით დაგეგმილია დიზელის სამარაგო რეზერვუარის მოწყობა.

სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტი მდებარეობს შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ №5 სარეზერვუარო პარკის ჩრდილო-აღმოსავლეთით. აღნიშნული ობიექტიდან მდ. ცივამდე მანძილი 35 მ-ია, დაცულ ტერიტორიამდე მანძილი 205 მ, ხოლო უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე 130 მეტრი. შენობა-ნაგებობის ფართობი 108 მ²-ია (18x6 მ), ხოლო სიმაღლე - 3.5-3.8 მეტრი. შენობის შიდა პერიმეტრზე დაღვრის შემთხვევაში დამაბინძურებელი ნივთიერებების შესაკავებლად მოწყობილია 0.5 მეტრი სიმაღლის ავზი, საერთო მოცულობით 54 მ³. აბაზანის სათავსო იტევს 200 ცალ 200 ლიტრიან კასრს. ანგარიშის თანახმად ყოველთვიურად დროებით დასასაწყობებელი ნარჩენების მიახლოებითი რაოდენობა შეადგენს 15 მ³-ს. დაგეგმილი საქმიანობის შესაბამისად ინსინერაციას დაქვემდებარებული ნარჩენების და ნაცრის განთავსების უბანი განცალკევდება პოლიმერული ან ლითონის ტიხრებით. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, დღეისათვის ტერიტორიაზე დაცულია ყველა აუცილებელი პირობა, შენარჩუნებულია სანიტარული მდგომარეობა და არ აღინიშნება დამაბინძურებელი ნივთიერებების დაღვრა ან მყარი ნარჩენების მიმოფანტვა.

ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი მყარი სახიფათო ნარჩენები ყოველდღიურად გროვდება

წარმოქმნის ადგილებზე განლაგებულ შესაბამის ურნებში. შევსებისთანავე ისინი იცლება სპეციალურ კასრებში და თავსდება სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე. წარმოქმნის ადგილზე, ასევე მეტალის კასრებში გროვდება თხევადი სახიფათო ნარჩენები და ისინიც გადადის სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე. კასრები განთავსებულია ნარჩენების ტიპის მიხედვით და სათანადოდ ეტიკეტირებულია. კასრების გადატანა ინსინერაციის ადგილზე მოხდება სატვირთო ავტომობილების საშუალებით. კასრებიდან ნარჩენები ინსინერატორს მიეწოდება წინასწარი მანიპულაციის გარეშე, პირდაპირ გადმოპირქვალების გზით.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები. ანგარიშის თანახმად საწარმოო ზონის შემოგარენში არსებული მაღალმგრძობიარე ბიოლოგიური კომპონენტების არსებობის გამო, ინსინერატორის განთავსების შესაძლო ვარიანტებად განხილული იქნა მხოლოდ ყულევის საზღვაო ტერმინალის სხვადასხვა საწარმოო უბნები. ანგარიშში განხილულია ადგილმდებარეობის სამი ალტერნატიული ვარიანტი (ყულევის საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიის ცენტრალური ნაწილი - I; სამხრეთ ნაწილი - II და ჩრდილოეთ ნაწილი - III), საიდანაც უპირატესობა მიენიჭა ტერმინალის სამხრეთ ნაწილში არსებულ ტერიტორიას (II). ანგარიშის თანახმად, II ალტერნატივა შეირჩა, ვინაიდან ტერიტორია დაშორებულია ტერმინალში არსებული ემისიების სხვა წყაროებიდან და ავარიული სიტუაციების მხრივ შედარებით მაღალმგრძობიარე უბნიდან, გამომდინარე აღნიშნულიდან ინსინერატორის განთავსების შერჩეული ადგილმდებარეობა შედარებით მისაღებია ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების, უსაფრთხოების და პოტენციური კუმულაციური ზემოქმედების თვალსაზრისით. არაქმედების ალტერნატივა, როგორც გზმ-ის ანგარიშიდან დგინდება, უარყოფილ იქნა ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი საკითხების გათვალისწინებით.

ანგარიშის თანახმად, ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციისთვის შერჩეულია ინსინერატორი - „ECO-1000“. ანგარიშში წარმოდგენილია ინსინერატორის სერთიფიკატი და ლაბორატორიული გამოცდის შედეგები. ინსინერატორის მაქსიმალური წარმადობა - 260 კგ/სთ შეადგენს (საპროექტო წარმადობით საშუალოდ - 240 კგ/სთ). ინსინერატორი იმუშავებს 320 დღე და 800 საათი წელიწადში. ინსინერაციას დაქვემდებარებული ნარჩენების შესაძლო რაოდენობა გაანგარიშებულია საპროექტო დანადგარის მაქსიმალური წარმადობის პირობებში, კერძოდ, წლის განმავლობაში - $(260 \text{ კგ/სთ} \times 800 \text{ სთ/წელ}) 208 \text{ ტ/წელ}$. ყოველდღიურად ინსინერატორის მუშაობის ხანგრძლივობა იქნება საშუალოდ 2,5 საათი. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ინსინერატორის ძირითადი ტექნიკური მახასიათებლების შესახებ ინფორმაცია. ანგარიშის შესაბამისად ინსინერაციის წვის კამერის მოცულობა 3,21 მ³-ია, ტევადობა - მაქს. 1100 კგ. წვის დროს ტემპერატურა მიაღწევს 800-1200 °C. გამფრქვევი მილის სიმაღლე იქნება - 8 მ, ხოლო დიამეტრი - 0,3 მ. ინსინერატორი ფუნქციონირებს დიზელის საწვავზე, რომლის მაქსიმალური ხარჯია 15-20 ლ/სთ-ში. ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის რაოდენობა, მაქსიმალური წარმადობის პირობებში, წლის განმავლობაში იქნება - 10,4 ტ.

ინსინერატორის მოწყობის ეტაპი 1 თვე გაგრძელდება. ინსინერატორი აიწყობა და დაიდგმება ტერიტორიაზე არსებულ მყარი ზედაპირის მქონე უბანზე. ინსინერატორთან

მოწყობა მცირე ზომის ფარდული. ფარდულის გადახურვა და გვერდები იქნება ცეცხლგამძლე მასალისგან მოწყობილი. დიზელის 2,3 მ3 მოცულობის (2,0 ტ.) რეზერვუარი მოწყობა ინსინერატორის მიმდებარედ. რეზერვუარი დამონტაჟდება ლითონის დგარებზე. მის პერიმეტრზე მოწყობა ბეტონის აბაზანა ნავთობპროდუქტების შემთხვევითი დაღვრის შესაკავებლად. ბეტონის აბაზანის შიდა პერიმეტრის მოცულობა იქნება 2,5 მ³.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობისთვის დამატებითი პერსონალის დასაქმება არ იგეგმება. პროექტის განხორციელების მიზნით, გამოყოფილი იქნება ტერმინალის არსებული კვალიფიციური პერსონალი.

საპროექტო ინსინერატორში დაგეგმილია ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების ინსინერაცია. ინსინერაციას დაქვემდებარებული ნარჩენები განისაზღვრება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად, კოდებით: 15 02 02* - აბსორბენტები, ფილტრის მასალები (ზეთის ფილტრების ჩათვლით, რომელიც არ არის განხილული სხვა კატეგორიაში), საწმენდი ნაჭრები და დამცავი ტანსაცმელი, რომელიც დაბინძურებულია სახიფათო ნივთიერებებით; 19 11 05* - ნალექი ჩამდინარე წყლების დამუშავებისგან, რომელიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს (ნავთობშემცველი შლამები წყალგამწმენდი სისტემიდან: სადრენაჟო არხებიდან, სალექარებიდან და გამწმენდი ნაგებობის ფლოტატორებიდან); 16 01 07* - ზეთის ფილტრები ; 17 05 05* - გრუნტი, რომელიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს; 17 02 04* - მინა, პლასტმასი და ხე, რომლებიც შედგებიან ან შეიცავენ სახიფათო ნივთიერებებს; 20 01 27* - საღებავები, მელნები, წებოვანი და რეზინის, რომლებიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს; 15 01 10* - შესაფუთი მასალა, რომლებიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებების ნარჩენებს ან/და დაბინძურებულია სახიფათო ნივთიერებებით; 07 05 01* - წყალშემცველი თხევადი სარეცხი საშუალებები/სითხეები და დედა ხსნარი; 16 07 08* - ნავთობის შემცველი ნარჩენები; 02 01 08* - აგროქიმიური ნარჩენები, რომელიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს; 15 02 02 - ორბენტები, ფილტრის მასალა, საწმენდი ნაჭრები და დამცავი ტანსაცმელი, რომელიც არ გვხვდება 15 02 02 პუნქტში; 20 01 28 - საღებავი, მელნები, წებოვანი და რეზინის შემცველი ნივთიერებები, გარდა 20 01 27 პუნქტით გათვალისწინებულისა; 18 01 04 - ნარჩენები, რომელთა შეგროვება და განადგურება არ ექვემდებარება სპეციალურ მოთხოვნებს ინფექციების გავრცელების პრევენციის მიზნით (მაგ., შესახვევი მასალა, თაბაშირი, თეთრეული, ერთჯერადი ტანსაცმელი, საფენები); 18 01 09 - მედიკამენტები, გარდა 18 01 08 პუნქტით გათვალისწინებულისა.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ყულევის საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სხვადასხვა ტიპის ნარჩენის წინასწარი დასაწყობება დაგეგმილია 108 მ² ფართობის სათავსოში (№5 სარეზერვუარო პარკის ჩრდილო-აღმოსავლეთით) და ეტაპობრივად გადავა ინსინერატორის ტერიტორიაზე. საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესის შესაბამისად, ინსინერატორის ფუნქციონირების I ეტაპზე დაგეგმილია ნარჩენების წინასწარი მანიპულაციების გარეშე (სორტირება, დოზირება) ჩატვირთვა. II ეტაპი გულისხმობს ინსინერატორის მუშაობის ორ რეჟიმს: პირველად მიმდინარეობს ჰაერის შებერვის რეჟიმი, სანთურების გაწმენდის მიზნით, წინა დაწვის დროს დარჩენილი ნაცრისგან. ხოლო შემდეგ ირთვება წვის რეჟიმი, რომელიც მთლიანად ავტომატიზებულია.

წვის რეჟიმი შედგება ორი ციკლისგან (წვის ტემპერატურის აწევა; ტემპერატურის შენარჩუნება). ინსინერაციის პროცესი მიმდინარეობს 1000 °C-მდე ტემპერატურის პირობებში. მთავარი წვის კამერაში მიმდინარეობს ნარჩენების დაფერფლა ან დაწვა, ხოლო დამატებითი წვის კამერის (წვის მაქსიმალური ტემპერატურა 1200 °C) ფუნქციაა ძირითადი კამერიდან ამომავალი ნამწვი აირების სრული წვა და ჟანგვა, რაც ალისა და ჟანგბადის მიწოდების რეგულაციით ხორციელდება; III ეტაპზე, ინსინერატორის მუშაობის დასრულების და გაციების (300-400 გრადუსზე ქვემოთ) შემდეგ, ორივე წვის კამერის ლუკიდან ხდება ნაცრის დაცლა. ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის დროებითი შენახვისთვის გამოყენებული იქნება მეტალის კასრები, რომლებიც დასაწყობდება სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე - (108 მ² ფართობის სათავსოში), ცალკე გამოყოფილ უბანზე.

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში წყალმომარაგება და წყალარინება განხორციელდება ყულევის საზღვაო ტერმინალის ინფრასტრუქტურის გამოყენებით. ინსინერატორის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წყლის გამოყენება დაგეგმილია სასმელ-სამეურნეო მიზნით. დოკუმენტის თანახმად, გარდა აღნიშნულისა, წყლის გამოყენება გათვალისწინებულია ინსინერატორის წინ არსებული მოედნის პერიოდული (ყოველი სამუშაო ციკლის დასრულების შემდგომ) მოსუფთავებისთვის (0,05 მ³/წელ). რისთვისაც წყლის მიწოდება მოხდება ახლო მდებარე ონკანზე დაერთებული პოლიეთილენის მილის საშუალებით.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ტერმინალის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების და საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების არინების და გაწმენდის ტექნიკურად გამართული სისტემები, რაც უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ნორმირებულ გაწმენდას. ინსინერაციის და ნარჩენების დროებითი განთავსების ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები ჩართული იქნება არსებულ წყალარინების სისტემაში. ტექნოლოგიური და სანიაღვრე წყლების გაწმენდისთვის გამოიყენება 80 მ³/სთ წარმადობის „ИНСТЕБ“-ის ტიპის გამწმენდი ნაგებობა, ხოლო სამეურნეო-ფეკალურისთვის 100 მ³/სთ წარმადობის „БИОКС-100“ ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობა. გაწმენდის შემდეგ ჩამდინარე წყლები გადაედინება გაწმენდილი წყლის რეზერვუარში. რეზერვუარში არსებული წყლის უმეტესი ნაწილი გამოიყენება ტექნოლოგიური მიზნებისათვის, ნაწილი კი ჩაედინება მდ. ცივაში(ჩაშვების GPS კოორდინატები: X-717926; Y-4682958).

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ტერიტორიის გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა, რელიეფი, კლიმატი, გეომორფოლოგიური და მეტეოროლოგიური პირობები, ბიოლოგიური გარემო, ჰიდროგეოლოგიური და გეოლოგიური პირობები.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის და ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების საწვავი ღუმელის (ინსინერატორის) მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი აქვს საწარმოს უბნებზე მავნე ნივთიერებათა წარმოქმნას და გაფრქვევას ატმოსფერულ ჰაერში. დოკუმენტის შესაბამის თავებში წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე

ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. ინსინერატორის და მისი დამხმარე ინფრასტრუქტურის სამონტაჟო სამუშაოების დროს ატმოსფერული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი წყაროები წარმოდგენილი იქნება არაორგანიზებული გაფრქვევების სახით და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედებას ექნება დროებითი ხასიათი (დაახლოებით 1 თვე). რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, გზშ-ის ანგარიშში ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის 54 წყარო, მათ შორის გაფრქვევა ინსინერატორიდან (გ-53) და გაფრქვევა ინსინერატორის დიზელის რეზერვუარიდან (გ-54). ინსინერატორის და დამხმარე დიზელის რეზერვუარის ფუნქციონირებისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი სახის მავნე ნივთიერებები: სპილენძის ოქსიდი, ნიკელის ოქსიდი, ვერცხლისწყალი, ტყვია, ქრომი, კადმიუმის ოქსიდი, აზოტის ორჟანგი, დარიშხანი, ჭვარტლი, გოგირდის დიოქსიდი, ნახშირბადის ოქსიდი, გოგირდწყალბადი და ნაჯერი ნახშირწყალბადები C₁₂-C₁₉.

გაბნევის ანგარიში შესრულებულია ობიექტის სრული სამუშაო ციკლის, როგორც ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის, ასევე ინსინერატორის ექსპლუატაციის დროს, რომლის მიხედვითაც ობიექტის ფუნქციონირების პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობებს არც ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე და არც უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან. ამდენად საწარმოს ფუნქციონირება საშტატო რეჟიმში არ გამოიწვევს ჰაერის ხარისხის გაუარესებას და მიღებული გაფრქვევები შესაძლებელია დაკვალიფიცირდეს როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები. უნდა აღინიშნოს, რომ გზშ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

როგორც უკვე აღინიშნა, ინსინერატორის განთავსების ეტაპი მოკლევადიანია და არ არის გათვალისწინებული მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოების ჩატარება. შესაბამისად, მოწყობის ეტაპზე მაღალი დონის ხმაურის წარმოქმნა არ არის მოსალოდნელი. ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების ძირითად წყაროს წარმოადგენს ინსინერატორის ჰაერის შემხერი ვენტილატორი, რომელიც ჩამონტაჟებული იქნება ინსინერატორის კორპუსში და მის მიერ წარმოქმნილი ხმაურის დონე იქნება უმნიშვნელო. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, ანალოგიური ობიექტების პრაქტიკიდან გამომდინარე მაქსიმალური დატვირთვით ფუნქციონირების დროს ინსინერატორიდან 5 მ-ის მანძილზე ხმაურის დონე დაახლოებით შეადგენს 30-40 დბა-ს. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ინსინერატორის მონტაჟი და ექსპლუატაცია დაგეგმილია დახურულ, ფარდულის ტიპის შენობაში.

საპროექტო ტერიტორია განლაგებულია ყულევის ნავთობის ტერმინალის მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე, შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში ფლორასა და ფაუნაზე პირდაპირი უარყოფითი ზემოქმედების რისკი მოსალოდნელი არ არის. საპროექტო ტერიტორიის მაღალი ტექნოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, ფაუნის ველური სახეობები არ ფიქსირდება, ტერიტორია შემოღობილია და დაცულია. ამასთან, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, განათების სისტემებით მოსალოდნელია გადამფრენ ფრინველებზე და ხელფრთიანებზე უმნიშვნელო ზემოქმედება. გზშ-ის

ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილი ინფრასტრუქტურისათვის (ინსინერატორი, დიზელის სამარაგო რეზერვუარი) შესაძლებელია საჭირო გახდეს ახალი ნათურების მოწყობა. გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია სინათლის სხივის გაფანტვის პრევენციული ღონისძიებები. ამასთან, განათების სისტემა ითვალისწინებს მხოლოდ საჭირო უბნის განათებას, ხოლო სანათურები მიმართული იქნება ზემოდან ქვედა მიმართულებით და გარედან შიდა პერიმეტრისკენ, შესაბამისად ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. როგორც უკვე აღინიშნა, ტერმინალის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს ჩამდინარე წყლების არინების და გაწმენდის ტექნიკურად გამართული სისტემები, რაც მდ. ცივში გაწმენდილი წყლის ჩაშვებასა და მისი დაბინძურების თავიდან აცილებას უზრუნველყოფს. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე იქთიოფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

როგორც უკვე აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები, მათ შორის კოლხეთის ეროვნული პარკი, რამსარის ტერიტორია და ზურმუხტის ტერიტორია (კოლხეთი - GE0000006). შესაბამისად, გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არსებულ დაცულ ტერიტორიებზე შესაძლო ზემოქმედების რისკების შესახებ ინფორმაცია და გათვალისწინებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ინსინერატორი და დიზელის სამარაგო რეზერვუარი განლაგდება მყარი ზედაპირის მქონე ტერიტორიებზე. ასევე მყარი ზედაპირი და დაღვრის შემაკავებელი ბეტონის აბაზანა გააჩნია ნარჩენების და ნაცრის დროებითი შენახვის სათავსოს. ამასთან, დიზელის სამარაგო რეზერვუარის ირგვლივ გათვალისწინებულია ბეტონის შემოზღუდვის (ე.წ. დაღვრის და გავრცელების საწინააღმდეგო ბეტონის აბაზანის) მოწყობა, რომლის შიდა მოცულობა დიზელის სამარაგო რეზერვუარის მოცულობის დაახლოებით 110%-ს შეადგენს. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დაგეგმილი საქმიანობა რაიმე სახის ზემოქმედებას ვერ მოახდენს გრუნტის წყლების დებიტზე და ხარისხზე. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკი მინიმალურია.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ინსინერატორში ნარჩენების წვის შედეგად წარმოქმნილი ნაცარი (ფერფლი) შეიძლება იყოს როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენი. ნაცარი ჩაიყრება 2 მმ სისქის პოლიეთილენის ტომრებში და განთავსდება სერტიფიცირებულ კასრებში. როგორც აღინიშნა კასრების დროებითი დასაწყობება მოხდება არსებული სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე, ცალკე გამოყოფილ უბანზე. ნაცრის სახიფათობის დადგენის მიზნით, ინსინერატორის ექსპლუატაციის ეტაპზე, ნაცარს პერიოდულად (6 თვეში ერთხელ) ჩაუტარდება ანალიზი. როგორც დამატებით დოკუმენტაციაშია მოცემული ნაცრის არასახიფათობაზე აკრედიტებული ლაბორატორიის მიერ დასკვნის გაცემამდე, ნაცარი ჩაითვლება სახიფათო ნარჩენად. ლაბორატორიული ანალიზის შედეგების მიხედვით, თუ ნაცარში აღმოჩნდება ტოქსიკური ელემენტების დაბალი შემცველობა, ნაცარი გატანილი და განთავსებული იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ხოლო, თუ ნაცრის გამოკვლევის შედეგად დაფიქსირდა ტოქსიკური ელემენტების მაღალი შემცველობა, აღნიშნული ნაცარი, შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კომპანიას.

ინსინერატორის და მისი დამხმარე ინფრასტრუქტურის სამონტაჟო სამუშაოების შედეგად მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნარჩენების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება. მოწყობის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა განხორციელდება ტერმინალისთვის შემუშავებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად. რაც შეეხება ტერმინალის სხვა სახის სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების, მათ შორის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული მასალების ინსინერაცია მოხდება პირდაპირ ყულევის ტერმინალის ტერიტორიაზე დამონტაჟებულ ინსინერატორში. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა განხორციელდება განახლებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად.

გზშ-ის ანგარიშში განხილულია ავარიული სიტუაციების წარმოქმნის რისკები და მოცემულია ავარიებზე რეაგირების გეგმა, აგრეთვე წარმოდგენილია გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სააგენტომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ფეისბუქ-გვერდზე და ინფორმაცია გაეგზავნა ცენტრის ყველა გამომწერს ელ. ფოსტის მეშვეობით. ინფორმაცია ასევე განთავსდა ხობის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე, ხოლო სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის რეგიონული წარმომადგენლების მიერ განცხადებები გამოქვეყნდა საქმიანობის განხორციელების სიახლოვეს ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე.

2022 წლის 19 ივლისს ხობის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ყულევის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით გაიმართა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“, ხობის მუნიციპალიტეტის გემგეობის, საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „ჯეონეიჩარ კორპორაციას“ წარმომადგენლები და ადგილობრივი დამსწრე საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე დაინტერესებული საზოგადოების მიერ პროექტთან დაკავშირებული შენიშვნები და მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა. ამასთან ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლისა და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და I დანართის 16-ე პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების და ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების

გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების საწვავი ღუმელის (ინსინერატორის) მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;

2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, მათ შორის ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შერბილების და თავიდან აცილების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სააგენტოსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ საქმიანობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც ექსპლუატაციის ეტაპზე გაფრქვევის წყაროებზე მონიტორინგის კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან ერთად გათვალისწინებული იქნება საწარმოს საზღვრის პერიმეტრზე და უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვარზე, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების რაოდენობის განსაზღვრის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები. (მონიტორინგის წერტილების კოორდინატებისა და სიხშირის მითითებით). მონიტორინგის გეგმაში ასევე გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი მავნე ნივთიერებების ინსტრუმენტული მონიტორინგი: აზოტის დიოქსიდი (NO_x), გოგირდის დიოქსიდი (SO_2) და ნაჯერი ნახშირწყალბადები C_{12} - C_{19} (CH). მონიტორინგი განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად.
6. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ საქმიანობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად, სადაც ასევე გათვალისწინებული იქნება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად კოდეზით: 16 01 03, 13 02 08*, 13 02 04*, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 13 07 01* განსაზღვრული ნარჩენების რეციკლირების საკითხი. ხოლო ნარჩენების მართვა განახორციელოს საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების და შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
7. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ ინსინერატორის ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნაცრის ზუსტი შემადგენლობის დადგენამდე, ასევე სახიფათო ნარჩენად კლასიფიცირების შემთხვევაში, უზრუნველყოს აღნიშნული ნარჩენების უსაფრთხო დასაწყობება სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე,

„სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების შესაბამისად;

8. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ საქმიანობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც გათვალისწინებული იქნება მოწყობის ეტაპზე ცხოველებზე დაკვირვების საკითხი, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპისთვის ფრინველებზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვების საკითხი, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრის მიზნით. საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
9. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების დაცვა უზრუნველყოს სააგენტოსთან შეთანხმებული „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების“ შესაბამისად;
10. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
11. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „შავი ზღვის ტერმინალს“;
12. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
13. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხობის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
14. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

თ. ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო